

Tato práce se zabývá možnostmi posilování rodičovských kompetencí matek, které užívají nealkoholové drogy. Praktickou platformu tvoří rámec systému služeb o.s. Sananim.

Téma matek, užívajících nealkoholové drogy, se v ČR ocitá ve středu pozornosti zhruba v posledním desetiletí, přičemž, díky nárůstu počtu klientek, jednoznačně nabývá stále na významu. Po první vlně porevolučního rozvoje služeb pro uživatele nealkoholových drog, a stabilizaci jejich systému, nastal nyní trend specializace na specifické cílové skupiny. Skupina těhotných žen a matek, které užívají nealkoholové drogy, je jednou z nich.

Během počátečního období tvorby služeb pro tuto cílovou skupinu bylo úsilí věnováno především na realizaci adekvátní protidrogové péče. Užívání drog matkou však v sobě spojuje dva problémové okruhy - drogy a mateřství. Domnívám se, že v dlouhodobém měřítku jsou efektivní pouze intervence zaměřené do obou sfér. Proto nyní, když systém péče stabilně funguje, by, podle mého názoru, měl další krok směřovat na cílenou a systematickou podporu rodičovství klientek.

Ačkoliv by se totiž mohlo zdát, že odpovídající služby pro matky s dětmi jsou v celospolečenském kontextu běžně poskytovány, opak je pravdou. Pro těhotné ženy a matky, užívajících nealkoholové drogy, je totiž běžná síť podporující a rozvíjející rodičovské kompetence (jako např. aktivity mateřských center, specializovaná raná péče, semináře, přednášky, kurzy, kluby, individuální terapeuticko - edukační péče atd.) nedostupná a v mnoha ohledech také nedostačující. Dalo by se říci, že jedinou další institucí, která se na situaci rodin s matkou užívající drogy, zaměřuje, jsou orgány sociálně-právní ochrany dětí.

Ukazuje se tedy, že služby pro tuto skupinu musí být pod jednou střechou, současně zacílené na řešení drogové problematiky i posilování rodičovských kompetencí. Stávající protidrogová zařízení připadají v úvahu jako jejich jediný možný realizátor.